

LILIKE VÉDENCZE.

— Nagyvárosi történet. —

(Számos képpel.)

(Folytatás.)

ILUSKA elmondott mindent, épen úgy, a mint este Lilikének elbeszélte volt.

— Épen így mondta el nekem is, szólt Lilike.

— És nincsenek rokonaid, a kik magukhoz vehetnének? kérdé Torjai.

— Nincs senkim, felelé Iluska. Ahol nagyanyámmal laktam, onnan kizűtek...

— Oh, az most már nem baj, ugye apácska? szólt közbe Lilike élénken. Most már itt lesz mi nálunk, az én Iluskám lesz.

— Az nem lehet, kedvesem, felelé az apa komolyan.

— Oh, apácska... édes jó apácska!

És Lilike közel járt hozzá, hogy sírásra fakadjon.

— Ne törd a fejedet olyan dolgon, melyet nem értesz, kedves kicsikém, szólt Torjai szeliden. Mindenesetre teszünk valamit e szegény gyermekért, de azt már én jobban tudom, mit kell tenni. Legelőször is arról kell meggyőződnöm, igaz-e mind az, a mit nekünk beszélt. Majd tudakozodom utána.

E szavaknál Torjai merően ránézett Iluskára, de a kis leány nem zavarodott meg, sőt szinte látszott, mennyire örül annak, a mit Torjai mond. Mert ha csak attól függ a segítség, hogy igaz-e, a mit beszélt, akkor nincs többé aggodalma. És Torjai látva a gyermek nyílt, őszinte tekintetét, most már hitte, hogy igazat be-

szélt. Hirtelen azonban elborult Iluska arca s félénken mondá:

— De kérem szépen... a Boglyas Katától ne kérdezősködjének... az minden rosztat rám mondana, csak hogy vissza kaphasson és én is lopjak, kolduljak neki, mint a többi gyermekek, a kiket tart.

— Légy nyugodt, kis leány, majd tudom én, kitől kérdezősködjem. Most pedig menj a konyhába, ott jó meleg van, ott várhatsz, míg megmondom, mit tehetek érted. Te pedig, Lilikém, menj a szobádba leczkédet végezni, a nevelőnő régen vár.

Lilike szerette volna, ha Iluska vele jön, de tudta, hogy a mit az apa mond, annak úgy kell történni. Elváltak tehát tele jó reményekkel.

Nem is csalódtak, mert Torjai, mikor ebédre hazajött, már mindent tudott a kis Iluskáról; tudta, hogy igazat beszélt. Szülei szegény, de becsületes mesteremberek voltak, korán elhaltak s a leányka aztán nagyanyjánál élt, ki igen derék öreg asszony volt s három nappal ezelőtt nagy szegénységben halt meg. Ugyanabban a házban lakott az a Boglyas Kata is, a kit Iluska emlegetett s a ki még gonoszabb volt, mint a kis leány sejté. Dologkerülő tolvaj nő volt az, ki több kis gyermeket tartott magánál s ezeket betanította mindenféle gonoszságra, tolvajságra, koldulásra; a pénzen pedig, a mit a boldogtalan gyermekek szereztek, Boglyas Kata kedvére élt. De ha nem volt elég, maga is lopott. Természetesen szerette volna magához kapni Iluskát, mert a csinos, kedves gyermek nagyon alkalmas lett volna arra,

hogy a házakba bemenjen és ott mindenfelét összelopkodjon.

— Most már azt hiszem, hogy Iluska csakugyan jó leányka, szólt Torjai. És mivel a sors úgy akarta, hogy Lilike mentse meg s a kis bohó annyira megszerette szegény védenczét, hát gondoskodni fogok róla. Ismerek egy jóra való öreg asszonyt, Szekeresné, már beszéltem is vele. Nála fog lakni Iluska és iskolába fog járni. Később aztán majd meglátjuk, mire taníttassuk, hogy a maga munkájából megélhessen. Szekeresné még ma este eljött érte.

Lilike ujjongva ugrott a nyakába a jó apának. Iluska pedig hálásan lépett hozzá s könyes szemekkel csókolta meg jótévője kezét. Azután nagy munka kezdődött: Lilike és mamája egész kis ruhatárt állítottak össze Iluska számára a Lilike viseltes holmijából. A dolog nem ment ugyan egészen Lilike kedve szerint, mert ő a szebb ruháskáit szerette volna átengedni; de a mama másképp gondolkozott és csak azt szedte össze, a mit Lilike már semmiképp sem használhatott; még erről is lefejtette Eszti mind a cifraságot, hogy minden a lehető legegyszerűbb legyen.

— Csak így veheti hasznát, különben nevetnének rajta, hogy hozzá nem illő cifraságot visel.

Iluska csak úgy ámult, mikor megmutatták neki, mit mindent kap. Még soha sem volt ilyen gazdag és fölkiáltott:

— Oh, ha szegény nagyanyácskám ezt láthatná! És ha a Boglyas Kata látná... bizonyosan ellopná.

És Iluska meg nem állhatta, hogy boldogan ne mosolyogjon arra a gondolatra, hogy ime ő tőle is volna mit ellopni.

Este felé megjött az özvegy Szekeresné, egy nyájas arczu, szelid asszony, és magával vitte Iluskát. Lilike csak nagy nehezen birt megválni kedvenczétől, de megvigasztalódott, mikor a mama biztatta, hogy időnkint majd meglátogathatja Iluskát.

— És jó dolga lesz ott, ugy-e mácskám?

— Természetesen.

Hitték is ezt mindnyájan, nem sejtve, mit rejt a jövődő.

Néhány nap mult, rettentően lassan Lilikének, ki már szerette volna újra látni Iluskát. Minden reggel kérdezte a mamát, hogy ma meglátogatja-e? De a mama mindig azt felelte, hogy még nem, várni kell egy pár napot, hadd szokják bele Iluska az új otthonába. Végre azonban mégis csak megvirradt az a nap is, melyen a mama így szólt:

— Jól van no, te kis nyughatatlan jószág, ma úgy is megyek bevásárolni, hát majd ellátogatunk Iluskádhoz is.

Lilikének olyan nagy lett az öröme, hogy mindjárt egy kis baj lett belőle: nagy örömeben nem tudott tanulni s a nevelőnő nem volt vele megelégedve, de Lilike kiengesztelte azzal, hogy holnap annál jobban fog tanulni. Végre aztán ütött az óra, hogy indulhatott a mamával kis védenczök látogatására. De még ekkor sem egyenesen oda, mert a mama több boltba betért vásárolni. Máskor Lilike nagyon szerette a boltokba kíséreni a mamát, de most még akkor is türelmet-

lenkedett, mikor egyik boltban az ő számára rendelt a mama ruhakelmét.

— Válassz magad, kedvesem, szólt a

mama. Nézd, itt van olyan szép kék színű szövet, a minőt nemrég kívántál.

De Lilikének sajátságosan megvált-

...KOLDULVA LÉPETT BE. (Lásd a 325. lapon.)

tozott az izlése. Most már semmi sem tetszett neki, a mit nemrég kívánt, hanem a lehető legegyszerűbb ruhácskát kívánta.

A mama nem értette a dolgot és vallatni kezdte Lilikét, ki eleinte akadozott, de azután csak megvallotta az igazat:

— Hát... hát arra gondoltam, hogy mikor én már nem viselem, majd Iluska kapja a ruháimat... neki pedig nem ille- nék az olyan finomabb öltözet...

— Azt nem is fogja kapni, csak a mi neki való. Ha jól viseli magát, akkor kap ujat is. Tudod, hogy ha apácska

valamibe belekezd, nem teszi félig, Ilus- káról is fog tehát gondoskodni.

Erre aztán Lilike rögtön visszanyerte régi izlését s kiválasztott magának egy pár szép ruhára valót. Mikor a mama fizetett, Lilike fölkiáltott:

... KIKÉRDEZTE ILUSKÁT. (Lásd a 326. lapon.)

— Milyen szép új tárczád van ma- mácskám! Még nem is láttam.

— Ma reggel kaptam apácskától, még pedig jól tele, felelé a mama s vissza- tette zsebébe a tárczát.

A mint a boltból kifelé indultak, az ajtóban egy igen visszataszító külsejű,

piszkos öltözetű asszonnyal találkoztak, ki két gyermekkel koldulva lépett be. (Lásd a képet a 324. lapon.) A kereskedő szigoruan, keményen rivalt rá és kiker- gette.

— Ez egyike a leggonoszabb terem- téseknek, mondá Torjainéhoz. Ne adjon

neki egy fillért sem, asszonyom: nem érdemel alamizsnát.

Lilike, a ki különben mindenkit megsajnál, most az egyszer maga is megborzadt, a mint a koldusasszonyra nézett.

— Jaj beh csunya! Szinte megijedtem tőle. Szeretném tudni, valjon ilyenforma-e az a Boglyas Kata, a kit Iluska emleget. Ha ilyen, akkor nem csodálom, hogy megszökött tőle. De most már meggyünk Iluskához, ugy-e mamácskám?

Most már csakugyan oda mentek. Jókora séta volt, mert az özvegyasszony egyik félreeső, csöndes utcácskában lakott. Csinos, tiszta kis házba léptek be s a szobába érve, Szekeresné asszonyt a tüzhely mellett varrogatva találták, míg Iluska, háttal az ajtónak fordulva, az asztalnál edényt törölgetett.

— Jó napot, Iluska! kiáltá Lilike vidáman.

Iluska fölsikoltott, aztán kimondhatatlan örömmel odaugrott Lilikéhez, térdre borult előtte és kezét megragadva, csókolgatta.

— Lilike kisasszony! Lilike kisasszony!

Csak ennyit tudott mondani, aztán elfojtotta szavát a zokogás. Lilike májá megatottan nézte.

— Szegény gyermek. Ugy-e, Szekeresné, jó kis leányka?

— Nagyon derék, jó gyermek s szíve tele van hálával jótévői iránt. No de semmit sem szabad tulozni. Iluska kelj föl.

— Kelj föl, Iluska, szólt Lilike is. Miért sirsz?

— Nem tudom...de úgy örülök... azt hittem, nem fogom többé látni Lilike kisasszonyt. De most mégis látom... igazán magam sem tudom, miért...oh, kérem, ne haragudjék!

— Dehogy haragszom! Tudom én, hogy örömedben sirtál...az rajtam is megesik s én még szinte szeretem, hogy sirtál örömedben, mert látom, hogy szereted, ha itt vagyok. De magam is alig vártam már, hogy lássalak.

Az öregek hagyták a két gyermeket, hogy kedvökre csevegjenek. Volt is ezeknek sok mondani valójok s Lilike legelőször is kikérdezte Iluskát (Lásd a képet a 325. lapon.) hogy jó dolga van-e itt Szekeresné asszonynál.

— Oh, nagyon, nagyon! felelé Iluska. Még talán nagyanyácskámnál sem volt jobb dolgom.

— És iskolába jársz-e?

— Járok bizony, mindennap.

— És ott is jól megy a dolgod?

— Eddig nagyon jól...ma meg is dicsért a tanító ur. Mikor olvastunk, azt mondta, hogy én olvasok a legjobban, meg a számolásban sem csináltam hibát. De ezt még jó nagyanyácskámnak köszönhetem, mert vele sokat gyakoroltam.

— Hallod, mamácskám, hallod? kiáltá Lilike tapsolva. A tanító ur megdicsérte Iluskát.

— Ezt már szeretem hallani, felelé Torjainé nyájasan.

Szekeresné asszony ez alatt elbeszélte, hogy ő is nagyon meg van elégedve a kis leánnyal, mert a háznál is mindenben segít és nagyon ügyes. Egyszerre Lilike megint odaszólt:

— Mamácska, nézd csak, Iluska megmutatja, a Boglyas Kata hogy tanítja meg a gyermekeket, miként kell az embernek zsebéből kilopni a holmit.

— Ejnye, gyerekek, hát nem tudtok valami szebb játékot találni? szólt Torjainé.

— Én kértem Iluskát, hogy mutassa meg, felelé Lilike.

— No már arra magam is kíváncsi vagyok, szólt Szekeresné. Minap a vásáron nekem is kilopták a zsebemből ujdonat új selyem kendőcskémet s ma sem tudom elképzelni, hogy történhetett:

— Megmutatja Iluska, mondá Lilike.

— De hát te csakugyan értesz az ilyen tolvajmesterséghez? kérdé Torjainé kissé elkomolyodva.

Iluska minden zavar nélkül, őszintén felelé:

— Oh igen! A Boglyas Kata, mikor szomszédok voltunk, többször behívott magához és tanított, én akkor még nem is tudtam, hogy mire való ez. De mikor otthon nagyanyámnak elbeszéltem, nagyanyám nagyon megharagudott, meg is magyarázta, hogy ez gonoszság és többé nem eresztett a Boglyas Katához.

— Azt nagyon helyesen tette. Ne is felejtse el soha intését, hanem igen is felejtse el, a mit attól a gonosz asszonytól tanultál. Soha sem szabad még játékból sem próbálgatnod, hogy kilopj valamit a más ember zsebéből.

— Nem teszem soha, felelé Iluska.

— Így hát én mégsem fogom megtudni, hogy csenték ki a zsebemből a kendőmet, szólt Szekeresné nevetve.

— No ha már annyira kíváncsi, hát most egyszer, de utoljára, hadd mutassa meg Iluska, szólt Torjainé. Majd én ide állok az asztal mellé és nézegetem az edényt, mint az utcán az emberek a bolti ablakoknál nézegetni szoktak. Magam is kíváncsi vagyok, nem venném-e észre, ha meglopna.

Odaállt az asztal mellé, Iluska pedig hozzáment s egy pillanatra úgy tett, mintha ő is épen azt nézegetné, a mit Torjainé. Mindnyájan várták, mikor fog már hozzá, de Iluska a következő pillanatban már előmutatta a Torjainé zsebkendőjét. Kihuzta, a nélkül hogy észrevették volna, pedig ugyancsak figyeltek. Nagyon nevettek a tréfán, de aztán Torjainé újra intette Iluskát, hogy ezt az ügyességét még tréfából se gyakorolja többé. Iluska meg is igézte.

— Most pedig, Lilikém, ideje haza mennünk, szólt Torjainé. Isten veled, Iluska, iparkodjál, hogy mindig jó híreket halljam, mert különben nem látnád többé Lilikét.

— Oh, ettől nem félünk, ugye Iluska? szólt Lilike. Mindig jó leszél?

Iluska vidáman mosolygott s látszott, hogy ha csak rajta áll, akkor az a fenyegetés nem veszedelmes, ő nem fog okot adni megvalósítására.

Jókedvűen váltak el s Lilike otthon nagy hévvel beszélte el atyjának, milyen dicséretes dolgokat tudtak meg Iluskáról. A mama is bizonyította, hogy úgy van, a mint Lilike mondja.

— Szekeresné asszony nagyon meg van vele elégedve és csakugyan úgy lát-szik, igen kedves, jó gyermek. Szelid, enge-

delmes és igazán háladatos a jóért, a mit tőlünk tapasztal.

Ennek nagyon örvendek, felelé Torjai. Ha így marad tovább is, Lilikém, akkor kis védenczednek nem lesz oka panaszra.

Beszélgetés közben elmondták a zsebtolvajlás tréfáját is.

— Ohó! szólott Torjai. Hát ehhez is ért a ti védenczetek?

— Ért ám, mert a Boglyas Kata megtanította, felelé Lilike. De azért ne gondolj semmi rosztat, apácska, mert Iluska tudja, hogy azt nem szabad tenni. Nagymamája megmagyarázta neki és azért nem is akart odamenni ahhoz a gonosz asszonyhoz, mikor árván maradt. Csak tréfából mutatta meg s mindnyájan nagyot nevtünk.

A KÁRVALOTT. (Lásd a 333. lapon.)

— Az igaz, szólott Torjainé. Én pedig meggyőződtem, hogy csakugyan nagyon kell vigyázni az utcán, mert az ember észre sem veszi, mikor lopják ki zsebéből a holmiját. Azt hittem, hogy Iluska még csak készül hozzá és már előmutatta a zsebkendőt, melyet kicsent a zsebemből.

— Remélem, hogy egyebet nem csent ki, szólott Torjai.

— Isten mentsen! A zsebkendő mellett volt a tárczám s az most is itt van.

— Oh, olyan szép a mamácska uj tárczája! szólott Lilike. Mutasd egy kicsit, édes mamácskám!

A mama benyult a zsebébe, keresgélt, keresgélt, aztán ijedten kiáltott fel:

— Nincs a tárczám... kilopták!

Torjai is egészen elképedt, aztán szinte elvörösödött a nagy haragtól. Lilike csodálkozva nézett szüleire.

— Kedves mama, hát olyan nagy baj, hogy az a tárcza elveszett? Hiszen apácskámnak van még sok pénze.

— Nem a pénz elvesztése bánt, édes leányom, hanem az, hogy ki lopta el. Ezt valóban nem hittem volna!

— Hát ki tette?

— Nem találd ki? Nem emlékszel, hogy csepte ki Iluska tréfából a zsebkenőmet? No's, hát ugyanakkor egészen komolyan kilopta a tárczámat.

Lilike egy pillanatig meredten bámult a mamára, mintha nem tudná, nem akarná megérteni. Aztán elsáppadt, majd kipirult és szenvedélyesen kiáltá:

MACSKA VILÁG. (Lásd a 331. lapon.)

— Nem, Iluska nem tette! Az nem igaz, ő nem lopta el!

Torjai erre komolyan mondá:

— Édes gyermekem, így nem szólhatsz velünk. Meghiszem, kellemetlen nekem is ez a fölfedezés, mikor annyira megszeretted kis védenczedet. Csalódtál benne, de nem csoda, hiszen minket is rá tudott

szedni. Ez a szelid képű leány kitanult gonosz gyermek, aki már minden tolvaj furfangot tud. Bejutott ide, behizelkedett és aztán meglopott. De legalább hamar megtudtuk, kicsoda s tul adunk rajta. Te pedig, kedvesem, felejtsd el a háladatlant.

De az apa ezuttal hiába beszélt. Lilike, ki máskor oly engedelmesen hall-

gatott szüleire, most az egyszer makacsul szembeszállt s folyton ismétlé:

— Nem, nem, az én Iluskám azt nem tette, én tudom, hogy nem tette!

S mikor látta Lilike, hogy az ő szava nem elég bizonyíték, annyira elszomordott, hogy szülei végre féltetni kezdték, hegy belebetegszik. Torjai tehát így szólt:

— Jól van, mivel makacsul ragaszkodik ehhez a boldogtalan tolvajleányhoz, hát nem akarlak tőle rögtön elszakítani. Hanem ezt a dolgot rendbe kell hozni. Holnap újra elmentek hozzá s megmondjátok neki, hogy tudjuk, mit tett. Ha őszintén megvallja bűnét, visszaadja a tárczát és megfogadja, hogy soha többé ilyesmit el nem követ, akkor megbocsátok neki és próbakép még egy ideig gondoskodom róla. De őszinte vallomást kívánok, mert ha rajtakapom, hogy hazudik, akkor vége a barátságoknak.

Lilike egy kissé megnyugodott.

— Oh, én tudom, hogy Iluska ártatlansága ki fog tűnni.

És alig várta a másnapot, hogy beszélhessen Iluskával. Épenséggel semmi kétsége sem volt, hogy az ő kis védence ártatlan.

Mialatt Lilike ezen törte a fejét, Iluskával valami sajátságos változás történt, melyet a jó özvegy Szekeresné nem igen tudott megérteni. Mikor Lilike eltávozott, Iluska olyan vidám és boldog volt, hogy szinte tánczolt örömeiben. Szekeresné aztán elküldte a közeli boltba valami apróságért s Iluska készséggel indult. Pár perc alatt megjárhatta, de elmúlt félóra, el egy egész óra és még a másik óra is, már sötét volt, mikor Iluska végre

haza került. Szekeresné megpirongatta, hogy oly sokáig odamaradt s szigoruan megtiltotta, hogy még egyszer így elkalandozzon, ki tudja hol. A kis leány egy szóval sem mentegetődzött, de rendkívül sápadt és szomorú volt, szemei ki voltak sirva; Szekeresné azt hitte, hogy Iluska a pirongatást vette annyira a szívére. Már szinte sajnálta, hogy olyan szigorú volt hozzá, kivált mikor látta, hogy Iluska másnap reggel is csak olyan halvány és szomorú.

— Mi a bajod, gyermek? kérdé. Csak nem fogsz két napig pityeregni, ha kissé megpirongatlak? Azért busulsz talán még most is?

— Oh dehogy! Hiszen a nénike olyan jó!

— Akkor hát mi a bajod? Talán beteg vagy?

— Nem...nem vagyok beteg.

De Szekeresné meg volt győződve, hogy Iluska beteg, és már épen azon gondolkozott, hogy orvost hív, mikor váratlanul belépett Torjainé a kis Lilikével. Lilike most nem szaladt Iluskához, csak messziről intett neki nyájasan, mig Torjainé igen komoly arcczal kérdé:

— No's, kedves Szekeresné, hogy vannak?

— Köszönöm kérdését, nagyságos asszonyom, nekem nincs semmi bajom. Hanem ezt a gyereket nem tudom mi lelte. Mintha kicserélték volna tegnap óta...épen mióta a nagyságos asszony itt volt. Azóta nem szól, nem eszik, csak sir-dogál örökké.

— Igen? Ez még jó jel. Iluska jőjj ide, beszédem van veled.

A kis leány habozás nélkül engedelmeskedett. Torjainé komoly, de szelid hangon szólta ismét:

— Iluska, add vissza a tárczát, melyet tegnap kihuztál a zsebemből.

A kis leány még halványabb lett, de nyugodtan nézett Torjainé szemébe és minden zavarodás nélkül kérde:

— Milyen tárczát, kérem? Én nem vettem ki tárczát.

— De igen. Mikor a zsebkendődet kihuztad, akkor kivetted a pénzes tárczát is. Add vissza. Nagyon gonosz volnál, ha nem adnád vissza.

— Én nem vettem el, kérem alásan, szólt Iluska nyugodt határozottsággal.

-- Lásd, mamácska, lásd, kiáltá Lilike diadalmasan. Mondtam én, hogy ő nem vette el.

(Folytatása következik.)

MACSKA VILÁG.

(Képpel a 329. lapon.)

FÖLDINDULÁS, égszakadás!
 Ilyet még nem láttál pajtás!
 A kis cziczák zsvajognak,
 Zsinatolnak,
 Neki mennek háznak, falnak.
 Apa, anya inti őket,
 Ezeket a zaj-ütöket —
 De alig van foganatja,
 Abba biz azt egy se hagyja.
 Engedelmét be sem várva
 Felkaptak a kis Misúnak,
 Ennek a kedves fiúnak,
 Fa-lovára.
 Ketten ülnek a kis macskák,
 Megszaggatják, megfaggatják.
 Egy meg — ütnek a hátára! —
 Ó!
 Belekapaszkodik a bohó
 Ló

Kantárjába,
 És kedvére ránczigálja.
 Egy negyedik
 Szörnyen abban mesterkedik,
 Hogy a lovat cziczástul
 Elhúzza a Tiszán túl,
 Vagy még innen is messzebbre:
 Valahová a tengerre.
 Az ötödik
 A ló alatt bukfenczkedik;
 A hatodik
 Mostan azon tanakodik,
 Hogy az óra vaskó sulyát
 Változtassa ingóvá át.
 Lobáztatja ide-oda —
 Hogy a szoba szép órája
 Rá nem esik az orrára,
 Valóságos Istencsoda!
 A hetedik s nyolczadik
 A hintán roszalkodik.
 De a legzajosb cziczákat
 Anyjuk meg is bünteti,
 Szappanyvízes táliba őket,
 A kis békétlenkedőket,
 Rendre bele ülteti,
 Aztán annak módja szerint
 Szép egyenként
 Keményen megfűreszti.
 Amott meg a kandurpapa,
 Szeles magzatkáját kapja,
 A bölcsöbe belecsapja,
 S a megrándult kicsi lábra,
 — A lámpásra ült a kába! —
 A flastromot ráragasztja.
 Csak is kettő viselkedik
 Amint illik:
 A czirmoska egerész,
 A hamvas meg könyvbe néz,
 A lapjait megforgatja,
 És szavait tanulgatja.
 A zsvajjal nem törődve,
 Belemerül a szép könyvbe,
 És belöle, igaz a,
 Csak így válik művelt, okos
 Kis czicza.

A PAPAGÁJRÓL.

— Egy öreg madarász csevegése. —

MADARAINK nekünk, a mérsekelt égöv lakóinak is vannak, még pedig szépek is. De azt mégsem tagadhatjuk, hogy az igazán pompás tollazatu és sajátságos tulajdonságok által kitűnő madarak legtöbbje nem minálunk van itthon, hanem messze tőlünk, a forró éghajlat alatt.

Némelyiket e gyönyörű madarak közül nem is látjuk élve, mert nem bírja ki a nagy utat, sem a mi hidegebb éghajlatunkat és a fogságot; de vannak olyanok is, melyek igen szépen megélnek nálunk is és vigán töltik fogságukat. Ezek közül való a papagáj is, a legszebb és legérdekesebb madarak egyike.

A ki az állatkertben járt, bizonyosan mulatott e lármás, beszédes madarakon. Nyári időben, jó meleg napokon, kint is lehetnek a szabadban, persze odalánczolva, hogy meg ne szökhessenek. Előpülni különben nem is próbálnak, mert már megszokták a fogságot s csattogva, recsegő hangon, rettentően kiáltozva feje-

zik ki jókedvöket, hogy a zöld lomb közt vannak. El is élnek ilykép nagyon sokáig. Egyik állatkertben nemrég mult ki egy papagáj, melyet 1830-ban hoztak Madagaszkár szigetéről, tehát már Európában ötvennégy évig élt; hogy milyen idős volt, azt nem lehetett tudni, mert már igazi hazájában sem egészen fiatalon fogták el.

Az állatkertekben rendszeren sok papagáj van együtt, mindenféle fajta, de ezt a furcsa madarat még sem ott lehet igazán kiismerni, hanem akkor, ha valaki otthon tartja magánál és foglalkozik vele. Tanulékony, hálás és okos madár, melynek, mint tudjátok, az a nevezetes sajátossága van, hogy megtanul beszélni, egészen érthetőleg mond ki nemcsak egyes szavakat, hanem egész mondatokat is. Ösmertem egy madárkedveit, ki katonai vezényszavakra tanította meg papagáját s ezzel aztán nagyon jól mulatott. Kitetete a kalitkát az ablakba s a papagáj kiáltozgatva a parancs-szavakat; az utcán elhaladó katonák meglepetve néztek körül, tisztelegtek volna, némelyik meg is tette, a mit a parancs kívánt, de hiába néztek körül, nem látták a tisztet, a ki parancsolja. Az öreg madárbarát pedig a függöny mögött nagyot nevetett a tréfán.

Sokan kételkednek, hogy a papagáj érti a szavakat, melyeket mond. De számos példa van rá, hogy a fortélyos madár érti, amit beszél és tudja, mért mondja. Egy híres természettudósnak volt egy papagája, mely minden délben, mikor az óra egyet ütött, így szólt: »Egy az óra, Linka terits! Egy az óra, éhes vagyok, egy az óra!« Ezt addig ismételte, míg a cseléd csakugyan hozzá nem fogott a

terit
elha
pap
ügy
mon
és e
gaze
A p
vak

nag
ism
érzi
Mil
kiki
ő eg
talk
ott
dáj
gaz
hal
nál,
haj
és u

tan
han
szav
sok
baj
pap
a sz
»In
meg
tek
»Se
tak
le
nen

terítéshez. Mikor az abroszt meglátta, elhallgatott. Budapesten egy madárbarát papagája most is mulattatja gazdáját ügyes beszédével. Egyebek közt ki tudja mondani, hogy: »Üdvözlöm, hadnagy ur!« és ezt soha sem mondja másnak, csak a gazdája fiának, aki nemrég lett hadnagy. A papagáj tehát tudja, hogy ezek a szavak másra nem illenek.

Ápolójukat, ha ez jól bánik velök, nagyon szeretik. Szintén Budapesten ismerek egy papagájt, mely csak akkor érzi jól magát, ha a gazdája vállán ülhet. Mihelyt gazdája hazaérkezik, a papagáj kikívánczik kalitkájából. Kibocsátják s ő egy kis séta után oda röppen az íróasztalhoz, fölkapaszkodik gazdája vállára és ott csöndesen ülve nézi, hogy ír a gazdája. Ha az írás nagyon sokáig tart s gazdája nem szól hozzá, akkor eleinte halkán dörmög, ha pedig ez nem használ, gyöngéden meghuzogatja a gazdája haját. Egy kis simogatásra elcsöndesedik és újra nézegeti az írást.

A papagáj nemcsak olyan szavakat tanul meg, melyekre szándékosan tanítják, hanem a maga jószántából is eltanul szavakat, melyeket hallott. Ezzel aztán sokszor nagy mulatságot, de néha meg bajt is okoz. Egy öreg lelkész kedvencz papagája, mihelyt több vendég volt együtt a szobában, komoly hangon szólalt meg: »Imádkozzunk! Imádkozzunk!« Egy hajón meg a matrózok egyszer nagyon megijedtek, mert hirtelen ez a kiáltás hallatszott: »Segítség! Vizbe esett! Segítség!« Futottak ide-oda, megállították a hajót, néztek le a vízre, hol van vízbe esett ember; nem láttak senkit s kitünt, hogy nem is

történt senkinek baja, hanem egy papagáj kiáltotta ama szavakat, melyeket más alkalommal már többször hallott.

Kutyával, macskával s más házi állatokkal a papagáj megbarátkozik és nem is fél tőlük, mert hatalmas csőrével és erős karmaival szükség esetén jól tud védekezni. De erre nincs is szüksége, mert ha haragszik, már fenyegető, rikácsoló kiabálásával is megriasztja ellenfeleit.

A KÁRVALLOTT.

(Képpel a 328. lapon.)

NEM használ a sirás semmit,
Szívem arany gyereke!
Felfordult a kis kocsika,
S kilódult a kereke.

*Ugy-e mondtam: ne emelgesd,
Kocsi nem erre való.
Gurigázva haladjon csak,
Mint előtte a fa-ló!*

*Hogy mitévő légy most vele,
Édes fiam, galambom,
Azt már mostan én te neked
Bizony meg nem mondhatom.*

*De majd szólok a vén Pálnak,
A faragó béresnek,
Velem jössz, s az öreg bácsit
Te is szépen kérjed meg.*

*Amily ügyes, amily szives,
Egy szó is elég neki:
A széthullott kocsikádat
Még tán nyélbe ütheti.*

A BŰVÖS SERLEG.

— Középkori regé. —

(Folytatás.)

NAGY volt az öröm mindenfelé, de senki sem örült jobban, mint az öreg herceg. Petur vitézt ott tartotta a fényes palotában, és mikor megtudta tőle, kicsoda, mi járatban van, így szólt hozzá:

— Jeles vitéz vagy, fiam. Szép dologra vállalkoztál, tehát teljesítsd is. Egy esztendeig járd körül mindenfelé hetedhét országon, vigy véghez jó és vitézi tetteket, aztán térj ide vissza és én neked adom feleségül a leányomat, kit megmentettél, vele együtt pedig neked adom országomat is, mert én már nagyon öreg vagyok, nem bírom az uralkodás terheit. Természetesen azt remélem, hogy olyan nemes, derék vitéz maradsz, a minő most vagy.

— Nem is fogsz csalódni bennem, dicső fejedelem, felelé Petur vitéz.

— Annál nagyobb lesz az örömem. Ime, fogd ezt a gyűrűt, ez legyen záloga barátságunknak. Nézd, ragyogó gyémántkő van benne s ennek az a tulajdonsága, hogy addig ragyog, míg az, aki viseli, hű maradt ígéretéhez és méltó a gyűrű viselésére. De ha megfélelkezik szaváról és rossz utra téved, akkor a gyémánt elhalványul és olyanná lesz, mint az utszéli kavics. Bizom benned, hogy ragyogóan fogod visszahozni.

Petur vitéz átvette a gyémántos gyűrűt, ujjára huzta és aztán elbucszott, ígérve, hogy akármerre jár is, időnként majd visszatér ide, vagy legalább hirt ad magáról és viselt dolgairól.

Ment, messze járt, sok országot beutazott és mindenütt nagy volt a hire

vitézi tetteinek s bőkezű jótékonyságának. A hol valakit bajban látott, megmentette vagy arannyal, vagy kardjával, és mint híres jeles vitéz, végre eljutott a francia király udvarába. Nagy örömmel fogadták itt is, dicsőítették, kedvét keresték és mindenki azt beszélte, hogy Petur vitéz a legderékabb, legjelesebb vitéz a földön.

Az nem is volt pedig valami nagy dicsőség, ha a francia király udvaránál ezt mondták, mert ott bizony nem igen bővében voltak a jeles vitézeknek. A francia király maga sem szerette a vitézkedést, hanem mulatozással, heveréssel töltötte az időt és körülötte mindenki az ő példáját követte. Egyik mulatság a másikat érte, azt becsülték legtöbbre, a ki a legpompásabb lakomákat adta, legtöbb aranyat birt pazarul kiosztani. Már pedig ebben senki sem versenyezhetett Petur vitézzel, mert neki annyi volt az aranya, a mennyit csak kívánt. Tultett még magán a királyon is és persze sok volt a barátja, mert mindenki hasznát vette. Hizelegtek neki és Petur vitéz lassanként nagyon megszerette ezt a vig életet, melyben mindenki az ő kedvét keresi és ő legelső, leggazdagabb valamennyi közt. Arról mindinkább megfélelkezett, hogy voltaképp miért indult utnak; ő miatta bizony lehetett akárki akármilyen bajban, ő többé nem fáradozott mások bajával, hanem adott pompás lakomákat, mulatságot és szórta az aranyat, de nem a szegényeknek és szűkölködőknek, hanem azoknak a ravasz hízelkedőknek, a kik körülvették és magasztalgatták.

A király azonban, ki nemcsak hiu pompaszerető, hanem irigy és zsarnok is

volt, mindinkább boszankodni kezdett azon, hogy az ő udvarában olyan vitéz van, ki pompában és kincsekben tultesz rajta. Kutatta, fürkészte, hogy Petur vitéz hol veszi azt a sok kincset és utoljára is kifiztatta, hogy Petur vitéznek valami titkos varázs-eszköze van. Most már csak azon törte a fejét, hogy megtudja, miből áll ez a varázseszköz? De már erre jól ügyelt Petur vitéz és akárhogy fondorkodtak is körülte, a titkot nem árulta el.

— Ha szép szerivel nem mondja meg és nem adja ide, hát elveszem tőle erővel, gondolá a király. Szeretném látni, bír-e velem!

A következő napon a király nagy mulatságot adott és meghívta Petur vitézt is. Főpohárnokának azonban titkos utasítást adott, hogy Petur vitéz borába kábító szert keverjen. A fiatal vitéz semmi rosszat nem gyanított, de alig ivott egy pohárral, már szédülni kezdett és csakhamar elvesztette eszméletét. Ekkor a király zsoldosai megragadták és mély börtönbe vetették, hol sokáig kábult álomba merülten hevert.

Mikor másnap lassanként visszanyerte eszméletét, csodálkozva nézegetett, tapogatózott körül. Látni alig látott valamit a sötét börtönben, de a mint a falakat tapogatta s ujjaival érezte a nyirkos, hideg köveket, nem lehetett kétsége, hogy börtönben van. Eszébe jutott az is, mily hirtelen lett rosszul a vig multság közepett, aztán eszébe jutott az is, hogy a király sokszor fürkészte az ő kincsei titkát; nem volt nehéz kitalálnia, hogy és miként jutott ide a börtönbe.

— Bűvös serlegemet akarja elrabolni, de nem fogja megkapni! Még itt van nálam, a zsarnok gonosz király nem tudja, hogy e kis serleg az én kincsem. Nem is fogja megtudni és ha innen szabadulok, majd boszut állok rajta. Oh, de szabadulok-e? Megérdelem a büntetést, mert megfeledeztem kötelességemről... a mit a jó öreg remetének ígértem, már rég nem teljesítém s ő megmondta, hogy balsors ér, ha rosra használom az ő drága ajándékát! És a jó öreg talján herceg, a ki azt hiszi, hogy én most is valami jeles vitézi dolgokban fáradok! Vár bizonyosan, hogy nekem adja a leányát és országát, én pedig itt senyvedek a tömlöczben, méltó büntetéseül, hogy megfeledeztem szent fogadalmamról.

Igy bánkódott magában és a király elleni haragjánál még nagyobb volt saját maga elleni haragja. De nem volt sok ideje, hogy tépelődjék, mert jöttek a zsoldosok és a király elé vezették. Ott Petur vitéz nagy haraggal fakadt ki a király ellen gonosz árulása miatt, de a király gunyosan mondá:

— Soha se fecsegy hiába, vitéz Petur. Beszéljünk okosan s mindjárt visszakapod szabadságodat. Neked valami titkos varázseszközöd van, azt elárultad viseleteddel. Erre a varázs-eszközre nekem szükségem van, mert soha sincs elég aranyam. Add ide szépen s én szabadon bocsátalak.

Petur vitéz ekkor még nagyobb haragra lobbant és heveskedve fogadkozott, hogy a király soha sem fogja tőle megtudni a titkot.

— Azt hiszed? szólt a király gunyosan. Mindjárt meglátjuk. (Folyt. köv.)

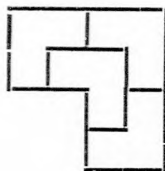
L O L A.

(Képpel a czímlapon.)

*O, unalmas állapot,
Tartani a pamutot!
Mert bizony a kedves Lola
Egy élő, kicsiny motolla.
Megviseli ez a kart!
De soká már úgy se tart.
Gyorsan fogy a pamut szála;
S a mire lemotollálta
A jó, aranyos mama:
Készen lesz az uzsonna.*

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A „KIS LAP” XXVII. köt. 19-ik számában közölt vonalas rejtvény megfejtése:

Helyesen fejtették meg: Zsitvay Laura, Szegedy Gina, Ányos Elvira, Marok Sarolta, Cserneczky Aladár, Andráskovich Erna, Tamás és Szilárd, Geduly Vilma, Hegedüs Paula és Róza, Ehrlich Szeréna, Winkle Nándor, Schwartz Berta és Józsi, Janovitz Jakab, Rausch Aranka és Vilma, Huber Ödön, Ráth Irén, Rónai Ida, Frommer Irma és Hugó.

*

A »Kis Lap« XXVII. köt. 18-dik számában közölt képrejtvény megfejtését utólag még elküldték: Frommer Jerta, Naschitz Giza, Hönig Dezső és Jóska, Wollheimer Róza, (sajátkezű irást kívánok! F. b.) Mailáth Flóra, Ányos Elvira, Krüzselyi Erzsébet.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Muskó Adrienne és Margit. A mi házi cizánk sehogysem röppülhet, az természetes. Ha figyelemmel olvastátok volna azt a cikket, tud-

nátok, hogy nem a mi házi macskánkról van benne szó, hanem némely sajtóságos állatról, mely idegen országokban, leginkább a forró égöv alatt él s melynek bőrbártya van a lábai közt, úgy hogy röppülni tud. Az egyiket tüzetesen le is irtam, a többit pedig említettem. Más állatokhoz való hasonlatosságuk miatt ez állatok »repülő evet«, »repülő macska« s efféle neveket kaptak. Majd egyszer talán be fogom mutatni rajzban a repülő macskát is. — **Ifj. Szakács Albert.** Két testvérnek csakugyan volna oka megharagudni, ha a felosztás úgy történnék, mint azt te rajzoltad, mert így csak az alak egyforma, nem a nagyság is. Több kis olvasótársad is küldött ilyen hiányos megoldást, de most a megfejtésből láthatjátok, hogy föl lehet osztani nagyság tekintetében is egészen egyforma részekre. — **Szeke-res Mísuka.** Kivánságnak eleget tettem. Ha figyelmesen olvasod el ezt a számot: amit kértél, meg fogod találni. — **Adler testvérek.** A ti kivánságtoknak is igyekeztem eleget tenni, habár nem egészen úgy, amint ohajtjátok s amint ohajtottam volna magam is. — **S. I. Arthur** és **Emil** kérelmét átadtuk a kiadó-hivatalnak. Szívesen fogadom be őket is a »Kis Lap« nagy családjába. — **Poruc Olga.** A fölvilágosítást köszönöm. Az árváknak szánt ajándékok annál becsesebb, mert betegségében is megemlékeztek szegényekről. De most már — reményilem és ohajtom — friss egészségben vagy megint. A rut irás beküldőjének a nevét közölni gyöngédtelesség lett volna. — **Svitzer Nóra.** Rejtvényeid közül a jobbak már rég megjelentek a »Kis Lap«-ban. A tü-kör (tükör) p. már sok más olvasótársadnak is az eszébe jutott. Természetes, hogy csak az elsőet adhattam ki. Az írásod csinos, így annál feltünőbb a te levélkének rongyos széle. — **Bokross Andor.** Tudtam, hogy annak a két levélnek hü utánzatban való közlése nem csak tanulságára, de multságára is szolgált az én kis olvasóimnak. Egyikről tréfakép emlitem meg, hogy sirva jött hozzám panasza, mert az ő példánya ilyen rut foltokkal van tele pozázva, s kért tiszta példányt. Alig bírtam fölvilágosítani a kis lányt, hogy ez a foltos irás: nyomtatás. Csak amikor még sok ezer hozzá hasonló példányokat látott, bírtam megnyugtanni a sírázó gyermeket. — **Pázmány Olga és Mimi.** Az ígért számot nagyon köszönöm. Kérem is a küldését, mert még ez ideig nem kaptam. — **Poldini Emma és Lujza.** A rejtvény mellé a megfejtést is meg kell küldeni. Nekem erre nincs érkezésem, hogy magam üljek neki a kihüvelyezésnek. A mellékelt megfejtés arra való, hogy a szerkezet szabatoságát fölülvizsgálhassam. Küldjétek be hát még egyszer az egészet.

(Vége következik.)

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi.** Kiadó-hivatal: Budapest, Barátok-tere 3-ik sz., Athenaeum-épület. Budapest, 1884. Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: **Athenaeum** irodalmi és nyomdai részv. társulat.